

Kluczowym spośród wielu zadań samorządu terytorialnego jest zarządzanie przestrzenią. Ma ono niebagatelny wpływ zarówno na to co dzieje się skali lokalnej jak i na to co już współcześnie odczuwamy w skali globalnej. Od podejmowanych **decyzji o zmianie sposobu wykorzystania przestrzeni** w każdej gminie zależy jej estetyka, dostępność i jakość usług publicznych, ale również to, w jaki sposób wpływamy na zachodzące zmiany klimatu. Temat ten jest często przedmiotem debaty publicznej, a pomimo tego nie są nam znane mechanizmy zarządzania przestrzenią w Polsce. Konkretnymi decyzjami o zmianie sposobu wykorzystania przestrzeni są zainteresowane nie tylko społeczności lokalne, ale również turyści, rolnicy, deweloperzy, organizacje, fundacje ekologiczne i inne grupy, które na ich skutek mogą odnieść pewne korzyści lub straty. Władze lokalne próbując w rozsądny sposób uwzględniać odległe interesy w procesie gospodarowania przestrzenią działają w jednolitych ramach instytucji formalnych, a pomimo tego te same decyzje są podejmowane w różny sposób. Jest to zależne od instytucji nieformalnych – pewnych schematów, reguł, zasad, dorozumianych sposobów postępowania, którymi każdy z nas (nawet nieświadomie) kieruje się w życiu. Celem mojego badania jest wyjaśnienie nieformalnego schematu instytucjonalnego podejmowania decyzji o zmianie sposobu wykorzystania przestrzeni w Polsce. Innymi słowy interesuje mnie to, co kieruje różnymi aktorami na scenie ich wzajemnego oddziaływania i rywalizacji o przestrzeń. Specyfika podejmowania tych decyzji jest inna w gminach zurbanizowanych i niezurbanizowanych, co wynika z dostępności zasobu. W moim badaniu skupiam się wyłącznie na gminach niezurbanizowanych, ponieważ skala i dynamika podejmowanych działań jest tam odpowiednio większa o tyle, o ile więcej jest zasobu, o który można konkurować. Aby zrealizować cel badania najpierw przeprowadzę analizy ilościowe, które będą uwzględniać czynniki instytucjonalne nieformalne – sytuację społeczno gospodarczą, motywacje i cele uczestników procesu oraz ich pozycje i posiadane zasoby. Wyniki tych badań zostaną pogłębione w kolejnym kroku badań studiów przypadku i badań uczestniczących. Zrozumienie sposobu podejmowania decyzji o zmianie sposobu wykorzystania przestrzeni pozwoli przybliżyć alternatywne rozwiązania decydentom lokalnym, aby mogli podejmować je świadomie i rozważnie, co – zostało już odnotowane – ma wpływ zarówno na nasze najbliższe otoczenie jak i na procesy zachodzące w skali globalnej.